JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. Woensdag 7 December. N°. 97.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **zestig duiten** voor de **vijf woorden**, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

LET WEL!

De Uitgever van den *Java-Bode* heeft de eer bij deze kennis te geven, dat, van af den 1sten Januarij aanstaande, ook in dat Blad zullen worden opgenomen de Handelsberigten van de strandplaatsen op Java.

Hij vermeent tevens het publiek nogmaals te moeten opmerkzaam maken *op den laag gestelden prijs*, voor de opname der advertentiën niet alleen, maar ook *op de algemeene verspreiding van den Java-Bode* en *het gemak*, dat er voor de belanghebbenden uit voortvloeit, dat hunne advertentiën tot laat in den morgen van den dag der uitgifte (11½ ure), kunnen worden opgenomen.

Des verkiezende zullen de advertentiën, ook tot des morgens ten 8 ure van den dag der uitgave, kunnen worden bezorgd bij de Heeren W. L. RITTER, *gang Secretarie*, H. M. VAN DORP, te *Tanah-Abang*, Mr. L. J. A. TOLLENS, te *Batoe-Toelis* en bij den Ondergeteekende op *Goenoeng Saharie.*

W. BRUINING.

BATAVIA, 3 *Dec.* 1853.

EXTRACT *uit het register der besluiten van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indie.*

(Staatsblad No. 97.)

BUITENZORG, *den* 4 *December* 1853. (No. 3.)

Gelezen, enz.

De raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat art. 47 van het reglement op den brieven- en wagenpost op Java (staatsblad 1823 no. 3) en de besluiten van 19 April 1839 no. 14 en 10 October 1853 no. 2, niet van toepassing zullen zijn, wanneer de ambtenaren of officieren hunnen intrek nemen in particuliere herbergen.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek en wegens verplaatsing, eervol, de heer *J. M. Kuijp*, als lid der hoofd-kommissie van weldadigheid; onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Wegens vertrek, eervol, de gepensioneerde onder-intendant der eerste klasse *W. Kreling*, als lid in den raad van justitie te Padang.

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de ambtenaar *R. Celosse*, laatst assistent-resident van Gorontalo, in de residentie Menado, thans buiten betrekking.

BENOEMD:

Tot resident van Rembang, *G. C. Schonck*, thans inspecteur der kultures in de derde afdeeling.

Tot lid der hoofd-commissie van weldadigheid, de heer *G. H. Uhlenbeck*, majoor der genie, waarnemend chef van den waterstaat en 's lands civiele werken.

Tot lid in den raad van justitie te Padang, de majoor der artillerie *F. W. H. Kuijpers.*

BIJ DE ALGEMEENE REKENKAMER.

Tot tweeden commies *B. Schagen van Soelen*, thans derde commies bij dat collegie.

Tot derden commies, *F. E. P. van den Bossche*, ambtenaar der derde klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie.

GOEDGEKEURD.

Dat door den resident van Menado zijn aangesteld tot ambtenaren, in wier handen zullen moeten worden overgebragt en gesteld, schepen en goederen, in zee of op de buitengronden gered, geborgen of gevischt wordende, bedoeld bij art. 550 van het wetboek van koophandel voor Nederlandsch-Indie, en door of ten overstaan van wie, schepen, strandende of brekende, of goederen gevischt wordende aan of op vaste stranden, bij uitsluiting van alle anderen, moeten gered of geborgen worden, bedoeld bij art. 551 van genoemd wetboek, als:

voor Menado.

De havenmeester aldaar; van de grenzen van het distrikt Tombaririe tot aan die van het distrikt Licoepang.

Voor de Afdeeling Kema en Licoepang.

De opziener aldaar.

Voor de Afdeeling Belang.

De opziener aldaar; van de grenzen der afdeeling Kema (Pantei Tondano) tot Kotta Boena.

Voor de Afdeeling Amoerang.

De opziener aldaar; van de grenzen van Menado tot aan die van het rijkje Bolang Mongondo.

Voor de Afdeeling Gorontalo.

De assistent-resident aldaar; uitmakende de stranden van die afdeeling in de bogt van Tominie en de stranden der Noordkust van Celebes van de posten te Sumalatte en Kwandang.

VERLEEND:

een tweejarig verlof naar Nederland.

Aan *J. A. P. Gallas*, luitenant ter zee der eerste klasse, onder-equipagemeester te Soerabaija.

Aan *H. F. Oetrichs*, kommies kontroleur der inkomende en uitgaande regten te Samarang.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie *L. Wittwer.*

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant, de eerste luitenant-adjudant *B. Loggere*, van het 8ste bataillon infanterie.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het 8ste bataillon Infanterie, de tweede luitenant van het korps *J. Schnijder.*

OVERGEPLAATST:

Bij het garnizoen te Willem I, de adjunkt-paardenarts *J. C. le Roij.* thans te Batavia.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, tot herstel van gezondheid, aan den chef over de geneeskundige dienst, Dr. *W. Bosch.*

Advertentien.

SCHUTTERIJ VAN BATAVIA.

De contribuabelen aan de schutters-kas worden herrinnerd, met referte aan het slot van art. 4 van het reglement op de schutterijen (staatsblad 1828 No. 22), luidende: »de contributien moeten steeds »vooruit en bij termijnen van drie maanden aan den kwartiermees»ter voldaan worden. Bij gebreke van dien, zal de invordering ge»schieden bij wege van parate executie, door den officier bij den »raad van justitie", om hunne contributie over het jaar 1853, voor »ultimo December 1853 aan de schutters-kas te voldoen.

BATAVIA, *den* 1 *December* 1853.
De Kapitein-Kwartiermeester,
R. M. DAENDELS.

De resident van Samarang maakt bekend, dat op Woensdag den 21 December 1853, des morgens ten 10 ure, ten zijnen kantore, eene uitbesteding bij den *afslag* zal worden gehouden, voor den afvoer naar de hoofdpakhuizen te Samarang, van al de gouvernements-koffij uit de residentie Soerakarta, afkomstig uit den oogst van 1854, zullende deze uitbesteding geschieden in *twee* perceelen als:

De koffij zal door de aannemers, zonder eenige bemoeijenis van het gouvernement, moeten worden afgehaald.

Het 1ste perceel, uit het pakhuis te Beton, gerekend op p. m. 7000 pikols.

Het 2de perceel, uit het pakhuis te Boijolalie, gerekend op p. m. 1500 picols.

Op Zaturdag den 24sten December 1853, des voormiddags ten 10 ure, zal op het residentie-kantoor te Pattie, worden uitbesteed de overvoer van 520 koyangs zout van het hoofddepôt van Paradessie, residentie Rembang, naar de binnenlandsche verkooppakhuizen in deze residentie, als:

a. 394 koyangs naar het zoutverkooppakhuis te Tangoelangin, regentschap Koedoes, moetende deze vervoer worden bewerkstelligd eerst over zee tot aan de monding der rivier, genaamd Tedoenan of Tangoelanging, en van daar met kleine praauwen op eenen afstand van p. m. 12 palen, tot aan het voormeld pakhuis.

b. 126 koyangs naar het zoutverkooppakhuis te Antroe onder Pattie; en

c. 127 koyangs uit het zoutverkooppakhuis te Djawana naar dat te Antroe, onder Pattie.

De overvoer van de 126 koyangs zout, bedoeld sub *b*, zal behooren te geschieden eerst over zee tot Djawana en van daar, met kleine maijang vaartuigen, de Djawanasche rivier op, tot voor het zoutverkooppakhuis te Antroe, op ongeveer 12 palen afstands.

De overvoer van de 127 koyangs zout bedoeld sub *c*, zal gevolg nemen, gerekend van het pakhuis te Djawana, en overigens, de rivier van Djawana op, op deselfde wijze als evengemeld.

Vendutien.

Op Donderdag 8 December, voor het commissiehuis van *B. J. Leon*, op Bazaar-Senin. (Zie advertentie No. 1169).

Op Vrijdag 9 December, in een der localen van de recherche aan den Kleinen Boom, van goederen, behoorende tot de lading van de Engelsche brik *Nina.*

Op Maandag 12 December, in het lokaal der Beurs, des morgens ten 10 ure, voor rekening des boedels van wijlen mevrouw *S. A. de Esperança*, wed. van *J. H. Bletterman*, van eenige vastigheden.

Op Dingsdag 13 December, voor een huis op Molenvliet naast het Rotterdamsch-Hôtel, voor rekening des boedels van wijlen Mr. *F. L. van Romunde*,

---

COMMISSIEHUIS MEESTER-CORNELIS.

Op Zaturdag 10 December, wegens vertrek, voor de woning van den luitenant-kolonel *P. Wetzelaar.* (Zie advertentie No. 1172).

Op Maandag 12 December, door *Vaupel & Co.*, voor het sterfhuis van wijlen den heer *T. A. van der Does.* (Zie advertentie No. 1194).

Vertrekkende Personen.

De luitenant-kolonel *P. Wetzelaar.* de kapitein *C. F. de Lannoij. W. Bosch.* De resident *Gallois. J. Remmers. Dubray.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 1 tot en met 5 December.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *A. van Marion*, van Hartlepool. — *H. B. Eefting*, van Indramaijoe. — *J. L. de Roock*, van Buitenzorg. — *A. Goudswaard* en *H. Rooker*, van Depok. — *F. W. H. van Straaten*, van Adelaïde.

MARINE HOTEL. *B. J. Stapert*, van Billiton. — *P. Dekker*, van Port-Philip. — *P. J. Idemburg*, van Macassar. — *Geil, W. O. A. van Bennekom, Boulen, L. M. van Onselen* en *van Geen*, van idem. — *H. M.* baron *van Tuyl van Serooskerken*, van de reede. — *H. E. E. J. Chevalier*, van Samarang. — *J. C. G. Becloo*, en *Mariouw*, van Macasser. — *P. Wierikx* en *F. J. van der Lee*, van Hartlepool. — *W. Landsaat*, van Menado.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *A. J. Harmsen*, van Molukkos. — *R. W. Thomson*, van Soerabaija. *C. Tromp Cz.*, van de reede. — *C. H. Scott*, van Melbourn. — Mevrouw *C. Scott*, van Australie. *A. Cullberg*, van Padang. — *G. J. Hofland*, van Poerwakarta. — *J. F. Hofland* en *E. C. Hofland*, van Pasoeroeang. — *C. Fahrdus*, van Padang. — *A. L. Marchand*, van Samarang.

HOTEL WILLEM II. *G. van Zalm*, van Padang. — *C. Lotens*, van idem. — *H. W. M. Nagtglas Versteeg* en *H. B. Grimberg*, uit het hospitaal. — *H. Idzardi*, van Banka. — *M. van Weddingen* en *Mets*, van Weltevreden. *J. A. de Gale, H. B. Egberts* en Mejufvrouw *M. Huisman*, van Samarang.

JAVA HOTEL. *Aquasie Boachi*, van Buitenzorg. — *Rahden Adipatie Natu Nagara*, van Pamalang. *C. A. Beusen*, van Serang.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. J. JONKER
met
DE MOEDER ZIJNER KINDEREN.

TJIBINONG. *den* 4 *December* 1853. (1199)

Op den 2den dezer overleed te Batavia, de Heer *Theodorus Adriaan van der Does*, gepensioneerd kapitein kwartiermeester en handelaar, in den ouderdom van 60 jaren, betreurd door zijne kinderen en door zijnen behuwdzoon.

(1191) N. D. LAMMERS VAN TOORENBURG.

Op het landgoed Selokaton overleed den 19den dezer zacht en kalm, in zestigjarigen ouderdom, de Wel Edel Gestrenge Heer *J. C. Odenthal*, gepensioneerd Kapitein der Militaire Administratie, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, betreurd door betrekkingen en vrienden.

Debiteuren en crediteuren of verdere belanghebbenden in dezen boedel, worden verzocht binnen *zes weken* na heden, betaling en aangifte te doen aan

de gesubstitueerde Executeuren,
VAN MAANEN & Co.

SAMARANG, 30 November 1853.

Eenige en algemeene kennisgave. (1178)

ODDOOM EN ACHTERNICHT. (*vervolg*)

Eindelijk kwam het lang verlangde oogenblik, en tot algemeene verbazing paste de voorname dame niet alleen precies op haar tijd, maar kwam zij ook in eene zeer bescheidene huurkoets met twee paarden, en zelfs zonder eene enkele vrouwelijke dienstbode. Om echter het gebrek aan statigheid eenigzins te vergoeden. was de barones zelve bijzonder schitterend gekleed, met bonte, schreeuwende kleuren, wuivende veren, zware zijde en dergelijke, in geen de minste overeenstemming met de ootmoedige, huurkoets, die haar gebragt had. De barones was eene rijzige, slanke vrouw, met fijne trekken en een paar scherpe zwarte oogen, die met uitvorschende nieuwsgierigheid van het eene voorwerp naar het andere dwaalden en geen oogenblik stil bleven. Zij had onmiskenbaar den toeleg om eenen gunstigen indruk te maken, en legde in hare buigingen en complimenten zooveel aandoening als maar mogelijk was. Maar toen zij zich met regt voorname nonchalance, gelijk mevrouw Bordhelm beweerde, op de canapé wierp en een reukfleschje aan den neus bragt, deed zij dit met eene affectatie, die slecht met de vriendschappelijk gemeenzaamheid van haar overig gedrag strookte.

— Inderdaad, zuchtte de voorname dame, dat schrikkelijke rijtuig heeft mij half dood gehotst. Ik ben die manier van reizen volstrekt niet gewoon.

— Maar waarom hebt ge dan zoo gereisd, genadige vrouw? vroeg Bordhelm zijne achternicht zonder omstandigheden. en zag haar daarbij aan met een vasten uitvorschenden blik, die haar niet regt scheen te bevallen.

— Och, ziet ge, mijne geëerde vrienden, antwoordde de dame zachtzinnig en met een innemenden toon van protectie, ik dacht dat het u zou kunnen generen, als ik mijne equipage en bedienden medebragt. Daarom besloot ik, op zulk eene bescheidene manier te reizen als maar mogelijk was, en vooral de genoegelijke rust van uw bekoorlijk landleven niet te storen.

— O, het is zeker op zich zelf al heel vriendelijk dat gij maar gekomen zijt, zeide mevrouw Bordhelm, nam met dienstvaardige beleefdheid hare gast hoed en doek af en legde haren echtgenoot met een donkeren blik het zwijgen op.

Doch Peter Bordhelm liet zich zelfs door zijne Aurelia niet altijd den mond stoppen, en zette dus op zijne eigenaardig vrijpostige manier het gesprek met zijne achternicht voort.

— O, wat generen betreft, zeide hij, daarvoor hadt ge niet bang behoeven te zijn, lieve barones, want wij hebben hier ruimte genoeg in stal en koetshuis om alles te bergen, al waart ge met nog zulk een groot gevolg gekomen. Dat weet gij nu, en kunt er u een ander maal naar regelen. Maar nu van wat anders. Naar wien moet gij toch gelijken, lieve barones? Naar vader of moeder? Uw zalige grootvader van vaders zijde had blaauwe oogen, en — en — maar gij zult mij voor een grooten lompert houden, als ik u ronduit mijne gedachten zeg — mij dunkt, dat gij er *een weinigje* ouder uitziet, dan ik verwacht had u te vinden.

De barones van Grimmenstein verontwaardigde zich niet weinig over dit lompe gezegde. Het bloed steeg haar naar de wangen; maar zij bedwong zich toch en antwoordde snel: Dat komt van de levenswijs, lieve oudoom. Eene vrouw, die tot de fashionable wereld behoort, moet niet met een frisch bloeijend landmeisje vergeleken worden.

Zij wierp daarmede eenen blik van bewondering op mevrouw Bordhelm en Leontine, en vervolgde: Inderdaad, voor uwe natuurlijke frischheid en het gezonde rood van uwe wangen zou mijne wonderschoone maar bleeke vriendin, prinses Clementine, haar rijkste parure geven.

Mevrouw Bordhelm was verrukt, maar stond toch op heete kolen als zij bedacht dat haar man de barones, eene vriendin van prinses Clementine, zulk een ongezouten grofheid gezegd en misschien nu reeds tegen de geheele familie ingenomen had.

— Hoe kunt gij toch zoo los spreken, zonder te bedenken wie gij voor u hebt? fluisterde zij hem in het oor, en vervolgde toen tot de barones: Neem hem dat zeggen niet kwalijk, genadige vrouw. Hij is een ouder-

Cp de vendutie van den 8 December à. s. voor het commissiehuis van *B. J. Leon* op Seneen, zal mede verkocht worden à tout prix, eene partij fijn wit katoen, 500 stukjes Kemeriks Flanel, 2 kisten Amersfoorts, 5 kisten Sarongs, zijden Foulards en 6 dozijn zeer mooije Cachemiren Tafelkleeden van diverse dimensiën; voorts 10 paren Pistolen en 6 mooije Jagtgeweren met dubbelen loop; als ook Wagens, Bendies, Wagen- en Bendiepaarden, diverse Meubelen, enz., enz. (1171)

Commissiehuis *Meester Cornelis.*
Vendutie op 10 December 1853.

Wegens vertrek voor de woning van den luitenant kolonel *Wetzelaar*, van Wagens en Bendies, Wagen-, Bendie- en Rijpaarden, Huismeubelen en andere goederen meer. (1172)

Op Maandag den 12 December, door *Vaupel & Co.*, voor het sterfhuis van wijlen den Wel Edel Gestrengen Heer *T. A. van der Dces*, te Meester Cornelis, van zeer goede wagens, eene handchaise, bendies, zes span bijzonder goede Macassaarsche paarden, nog slechts weinig gebruikte wagen en bendietuigen, eene collectie fraaije bloemen in potten, eene partij notenhout voor meubelen, en eenen zeer goed onderhouden inboedel, kristal en glaswerk, zilver en pleetwerken, porseleinen tafel- en theeserviezen, eene menigte koperen en ijzeren keukengereedschappen, twee marmeren badkuipen, benevens een restant dranken en provisien. (1194)

Op den 12 December aanstaande des morgens ten tien ure, zullen door het vendukantoor, in het lokaal der beurs, worden geveild de navolgende vastigheden, breeder omschreven in de *Javasche Courant* van den 26 en 30 November ll., als:

Een Huis en Erve op Parapattan, naast de Engelsche kerk, thans bewoond door den Wel Ed. Heer *R. Powell Saul.*

Een Huis en Erve op het Koningsplein, naast de Willemskerk, bewoond door den Wel Edel Gestrengen Heer Mr. *A. Loudon.*

Een Pakhuis en Erve op de groote rivier, Westzijde.

Een Huisje op Jonkersgracht, ingerigt voor stalling, enz.; de beide laatste perceelen geoccupeerd door de firma *Haager & Schuurman.* (1193)

Op de Vendutie van Woensdag den 14 dezer, zullen de ondergeteekenden, zonder reserve, voor rekening van wien het zal blijken aan te gaan, mede verkoopen:

V E & C nº. 20 & 24...... 2 kisten ruwe Calicots $^{5}/_{4}$
» » » 27, 33, 36..... 3 » » dito $^{6}/_{4}$
J S & Z » 157, 172, 179.. 3 » » dito $^{6}/_{4}$

allen min of meer door zeewater beschadigd, aangebragt per *Derkina Titia.*

(1197) VOUTE & JACOBSEN.

VENDUTIE.

In den loop dezer maand zullen de ondergeteekenden vendutie houden der nog voorhanden zijnde Toko Goederen en opstal; den dag nader te bepalen.

(1203) BRANDON & MEIJER.

Een jong mensch verlangt in zijne ledige avond-uren eenig schrijfwerk. Adres H. O., bij

(1182) LANGE & Co.

☞ Die genegen is zich als **BROODBAKKER** te Tjandjoer of Bandong te vestigen, wordt uitgenoodigd daartoe, bij rekest aan den resident der Preanger Regentschappen, aanzoek te doen, onder overlegging van getuigschriften.

TJIANDJOER, 29 *November* 1853. (1175)

Wordt Gevraagd:

Eene pers, geschikt om tabak mede af te pakken, voor de verzending naar Nederland.

Voor nadere inlichtingen gelieve men zich te vervoegen bij den Heer *J. G. Huijser*, te Kedirie. (1179)

WORDT GEVRAAGD EEN KLERK.

Adres

(1200) H. M. VAN DORP.

ONTVANGEN:

Een factuur Gouden Horologie Kettingen en Sleutels.

(1198) GEBR. BEYNON.

KRUID

bij ℔ of bij partij à contant bij

(1167) VOUTE & JACOBSEN.

Glazen Dakpannen

bij

(1187) GEBR. BEYNON.

Pas ontvangen en tot de civielste prijzen verkrijgbaar bij *B. J. Leon*, te Bazaar Seneen.

Hammen in reuzel en andere soorten.
Vaatjes Gerookt en Gezouten Spek
» » » » Vleesch;
ook in vaatjes en flesschen,

Ketting Saucijs.	Rolpens.
Gezouten Worst.	Ossen tongen.
Gerookte »	Ossen haasjes in blik.

Diverse soorten van Saucijs de Bologne, waaronder ook Brunswijksche.

Zuurkool. | Bloemkool. | Lengvisch.

Diverse soorten van Koek en Banket, Pepermunt.

Al deze artikelen zijn van de beste en verschste kwaliteit. (1169)

VERKRIJGBAAR bij *B. J. Leon*, Bazaar Seneen.

Hollandsch gerookt en gezouten Spek en Vleesch per ℔ en per vaatje, alsmede Ketting Saucijs en Worst. (1168)

Mr. Dubray quitte Java dans le courant de Janvier, pour revenir dans 10 mois avec de nouveau modèles de Pianos, toujours fabriqués pour la colonie, Musique, Cordes, etc., etc.

On vendra a l'amiable:

Pianos, Orgues, Violons de Guillaume, Orchets, Étuis de Violons, Cordes, Musique diverse. Quatuors de Mayseden, enz. (1192)

TE KOOP.

Een span goed gedresseerde Sidneij Wagenpaarden, welke zeer mak in het tuig zijn. Te bevragen bij

(1173) JOHN PRYCE & Co.

TE KOOP

Een Huis en Erf in de Gang Scott, thans bewoond door den Heer *Johan Arathon* verhuurd à *f* 100,— 's maands. Adres

(1165) E. S. VOUTE.

TE HUUR.

Een groot huis, bestaande uit zes kamers, goede bijgebouwen, stalling voor zes paarden, gelegen op den hoek van gang Chaulan (Petodjo).

Adres bij

(1206) E. CHAULAN.

CALMER is verhuisd, gang Patja-Nongang. (1188)

GELDEN
op Hypotheek verkrijgbaar:

te bevragen bij den uitgever dezer

(1166) W. BRUINING.

Debiteuren en crediteuren in den boedel van wijlen den Heer *T. A. van der Does*, worden verzocht binnen zes weken betaling en aangifte te doen aan den

Testamentairen Executeur,
T. CRONE.

BATAVIA, *den* 5 *December* 1853. (1196)

De achterstallige Debiteuren worden nogmaals verzocht, hun debet gedurende deze maand aan te zuiveren, indien zij zich voor geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

(1204) BRANDON & MEIJER.

Wissels op *Amsterdam*

Zes maanden na dato, bij

DE OOST-INDISCHE MAATSCHAPPIJ VAN ADMINISTRATIE & LIJFRENTE.

(1164) (Kantoor *Batavia*)

Wissels op *Nederland.*

bij

(1181) KREGLINGER, DUMMLER & Co.

Wissels op *Nederland.*

bij

(921) B. SANIER, SUERMONDT & C

Wissels op *Nederland*

bij

(878) DE WEERDT, RUYL & Co.

1854.

INDISCHE ZAK-ALMANAKKEN

f 3,— Franko *f* 4,—

INDISCHE KANTOOR-ALMANAKKEN

Opgeplakt *f* 1,—.
Onopgeplakt *f* 0,60

bij

Batavia { *Lange & Co.* / *Noman & Kolff.* / *van Dorp.*
Samarang { *Oliphant & Co.* / *Noman, Kolff & Co.*
Soerabaya *Fuhri.*
Buitenzorg en Preanger *Schreuder.*
Cheribon *Blok.*
Tagal *van der Voort.*
Pekalongan *Neumann.*
Passaroean *Versteegh & Co.*
Padang *Groot*

en verder op alle buitenbezittingen. (1189

H. M. van Dorp te Batavia, heeft ontvangen:

Nederlandsche Kleederdragten naar de natuur ge kend en gekleurd; elke aflevering bevat 4 fraaije gr platen à *f* 7,— rec.

De Navorscher, een middel tot gedachtenwisselin letterkundig verkeer tusschen allen die iets weten, te vragen hebben of iets kunnen oplossen. Jaarg. 1 prijs *f* 20,— rec. (118

Visitekaartjes à *f* 8,— per 100 stuk

Worden volgens alle Modellen vervaardigd ter *Lit graphie* van *H. M. van Dorp* te Batavia. (10

ALMANAK VOOR JAVANE
in twee verschillende edities,

en wel:

I. Uitgaande van de Javaansch-Mohammedaansche t rekening, bevattende derhalve in de eerste pl den volledigen kalender van het loopende jaar tijdrekening, met aanwijzing van week- en pa dagen, mongso's, woeko's, enz.; en met nevens ling van den Arabischen, den Chineschen en Europeschen kalender — te drukken geheel in vaansch karakter.

II. Uitgaande van de Europesche tijdrekening, houde dus in de eerste plaats den kalender van het pende Europesche jaar, met nevenstelling van Javaanschen en de overige onder I. vermelde lenders; te drukken mede in Javaansch karak maar met Europesche cijfers;

terwijl voorts beide edities zullen houden aanwij der voornaamste feestdagen, der maanphases (berek voor Samarang), der op Java zigtbare *zons- en maa verduisteringen*, en wat verder geacht zal worden, het doel der uitgave te behooren.

De prijs is aanvankelijk gesteld op 80 duiten Exempl., bij tientallen 75 duiten, bij honderdtallen 60 duiten.

Van de onder I. vermelde (Javaansch-Europe editie, is de eerste jaargang, houdende het onlangs gevangen Jav. Moh. jaar Djé 1782, reeds in 't verschenen en verkrijgbaar bij *Lange & Co.* te Bat *E. Fuhri* te Soerabaya en bij de Uitgevers.

De Europeesch-Javaansche editie (II.) voor 1854 ter perse en zal binnen kort gereed zijn.

In den vervolge zal voor een tijdiger verschij zoo veel mogelijk worden zorg gedragen.

OLIPHANT & Co.

SAMARANG, 30 *November* 1853. (119

---

wetsch man, en zegt mij ook wel zulke indelicate dingen vlak in het gezigt.

— Ei lieve! laat die complimenteuse manier van spreken toch achterwege, lieve mevrouw Bordhelm, antwoordde de barones met geäffecteerde bescheidenheid en teederheid. Noem mij maar eenvoudig Julie. Mijne lieve tante, gravin Maltzahn, noemt mij nooit anders, en gij zijt even lieve familie van mij als de gravin, en ik ben immers uwe nicht.

Van dit oogenblik af ontwikkelde zich tusschen de twee dames de innigste vertrouwelijkheid, die dagelijks toenam, hoe beter men elkander leerde kennen. Mevrouw Bordhelm was »lief tantetje" en de barones »lieve Julie," en men zag de twee geen kwartier op een dag van elkander. In Leontine daarentegen scheen de barones volstrekt geen smaak te vinden, en reeds in de eerste dagen zeide zij hare tante in vertrouwen, dat hare stiefdochter een onnoozel gansje was en iets gemarkeerd burgerlijks over zich had. Ook scheen het de schoone barones lang niet aangenaam te zijn als hare zwarte en scherpe maar ongestadig zwervende oogen den openen eerlijken blik van Leontine ontmoetten, die dikwijls uitvorschend op haar rustte. Leontine was zoo stil en bescheiden, en daarbij zoo zeer op hare hoede en meesteres over zich zelve dat de barones haar noch met gemaakte teederheid verschalken, noch met lompheden grieven kon, zoodat de dame eindelijk volstrekt niet meer wist, hoe zij het met het meisje had. Over het geheel ontwikkelde mevrouw van Grimmenstein van dag tot dag en van uur tot uur meer affectatie en impertinentie, klaagde over zenuwachtigheid en gedruktheid, over klagende zorgen en onrust, en stoorde daardoor den huisheer niet weinig in zijne tevredene gelijkmoedigheid.

— Die goede arme barones! fluisterde mevrouw Bordhelm haren man dan wel toe, als zij hem uit zijn humeur zag. Welk een toestand voor eene jonge, schoone, fijn beschaafde vrouw! Haar overleden gemaal moet een uitvaagsel van een speler en verkwister zijn geweest, en hoewel men niet kan tegenspreken dat zij ook wat extravagant is en was, heeft zij toch zulk een fijnen tact en zooveel beschaving en wereldkennis, dat men zulke kleinigheden over het hoofd moet zien. Wij moeten haar uit hare verlegenheid helpen, lieve man. Gij moest haar met goeden raad en eene leening van driehonderd daalders bijstaan.

— Driehonderd daalders? zeide Bordhelm. Ik mogt wel lijden dat die som voldoende was; maar zij heeft mij reeds eene veel grootere ter leen gevraagd.

— Zoo, heeft zij dat gedaan? hervatte mevrouw, met een onmiskenbaar verlegen lachje. Die arme goede Julie! Zij heeft mij verteld dat haar pensioen en hare kleine villa alles waren wat haar van het vermogen van haren man is overgebleven, Maar hare villa bij Charlottenburg moet het liefste plekje van de wereld zijn, en zij heeft mij genoodigd om daar de Paaschweek te ko slijten, in gezelschap van prinses Clementine en g Maltzahn. Gij en Leontine zijt natuurlijk in de ui diging begrepen. Ik zou u aanraden alles te doen o maken dat het haar bij ons goed bevalt.

Dit geschiedde dan ook tot aan het vertrek der nes, dat na een verblijf van drie weken plaats Zij verzekerde dat zij met leedwezen vertrok, daa nog nooit zulke vrolijken geruste dagen had be als op het kasteel van Ottenweiler. Haar besluit o vertrekken scheen nog eenigermate bespoedigd te geworden door de onverwachte komst van Moritz beis, die in de oogen der barones nog veel minder nade mogt vinden dan Leontine. Sedert zijne k scheen de barones hoe langer hoe stiller en onru te worden, tot zij eindelijk, na een gesprek onder oogen met hare tante, den familiekring haar b aankondigde om het bekoorlijke Otterweiler den v dag te verlaten. Moritz en Leontine wisselden een beteekenenden glimlach, toen de barones deze pij noodzakelijkheid betreurde en verzekerde dat zij plekje zoo lief had gekregen en zich bij de klein milie zoo te huis had gevoeld.

— Des te beter, lieve nicht, gaf Bordhelm in eenvoudigheid en met al de welwillendheid van zi geloos hart ten antwoord. Des te spoediger mo terugkomen en dan langer bij ons te blijven —

BATAVIA.

Ll. Maandag morgen is de inlander *Empen*, oud 14 jaren, in de kampong Pedjamban, bij het plukken van klappernoten uit den boom gevallen, zonder iets meer dan eene ligte wonde aan het gelaat te bekomen.

De Heer *E. S. Voute*, makelaar te dezer stede, had de beleefdheid, ons den afloop der veiling van de, op den 6 dezer, voor den lande op publieke vendutie verkochte zes stuks bankactien mede te deelen. Dezelven behaalden den navolgenden prijs:

1	stuk	161¼ pCt.
1	»	162 »
4	»	162¼ »

— Als een vervolg op de mededeeling in ons vorig nommer, melden wij, dat op den 3den dezer de begravenis van den heer *T. A. van der Does* met alle plegtigheid heeft plaats gehad en de, met militaire honneurs begeleide, lijkstaatsie gevolgd werd door velen zijner vrienden. In weerwil van den hevigen regen telde men 63 rijtuigen, terwijl anderen reeds bij de begraafplaats wachtende waren; voorzeker een blijk dat de overledene algemeen wordt betreurd.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Van Rembang wordt, onder dagteekening van den 28sten November gemeld, dat in de districten Bantjar, Djenoe en Djatiraga, wederom de cholera morbus is uitgebroken, en wel van eenen hevigen aard, zijnde van de 127 personen, welke sedert den 10den tot en met den 26sten November daardoor zijn aangetast, 77 overleden, 4 hersteld en 46 nog onder behandeling.

Door de autoriteiten zijn alle maatregelen genomen, om de lijders van de noodige medicamenten te voorzien, en om zoo veel mogelijk den voortgang der ziekte te stuiten.

— In de *Samarangsche Courant* van Zaturdag den 3den dezer No. 49, leest men:

Op Zondag den 27sten November jl., des namiddags te 4 ure, is de Javaan *Singo Djoijo*, inwoner van Doekook Silie, dessa Karang Anjar, district Singen Koelon, op weg, toen hij van de djagoongvelden naar huis keerde, waartoe de regen hem noodzaakte, door den bliksem getroffen, ten gevolge waarvan hij onmiddelijk is bezweken.

Bij de schouwing van het lijk is het gebleken dat het hoofd en de rug verzengd waren.

— Men leest in *De Oostpost* van 30 November No. 49.

In den vroegen morgen van den 26sten dezer, omstreeks 1/23 ure, barstte wederom eene hevige brand alhier (Soerabaya) uit. In een kort tijdsverloop van slechts twee uren lag eene der schoonste en volkrijkste kampongs, zijnde die genaamd Genteng Bandaran in de asch. De nabijheid van de Kedirische rivier, de spoedig toegesnelde hulp en de weinige wind bragten grootendeels bij, dat men den brand spoedig meester werd; welke zeer ernstige gevolgen had na zich kunnen slepen, doordien in de nabijheid een kruidhuis gelegen was.

In het geheel zijn 63 bamboezen en 2 steenen woningen benevens 2 loodsen vol met paddie verwoest; de schade wordt begroot op plus minus *f* 6,500.—.

Bij het ter perse leggen van dit Nommer, was de verwacht wordende half maandelijksche mail *nog niet* aangekomen.

NEDERLAND.

's Hage, 6 Oct. Bekend is het, dat in weerwil der kerkelijke scheuring, die er tusschen de Roomsch Katholijken en de Jansenisten bestaat, de laatsten zich echter nog altijd beschouwen als tot de Roomsche kerk te behooren. Om die redenen haastten zich de Jansenistische bisschoppen altijd, om dadelijk na hunne bevestiging aan den paus te schrijven en hem de verzekering te geven van hunne getrouwheid, onderwerping en gehoorzaamheid. Van zijn kant blijft de paus nooit in gebreke die kennisgave met een bul van excommunicatie te beantwoorden, waarin gezegd wordt, dat het geenszins voldoende is, het gezag der Katholijke kerk en van den heiligen stoel met woorden te eerbiedigen, wanneer men die veracht en daadzakelijk van zich afstoot. De laatste kerkban van dien aard, is door *Leon XII* tegen den heer *van Santen*, thans nog Jansenist aartsbisschop van Utrecht, uitgesproken.

Een dergelijk geval heeft zich nu weer voorgedaan. Onlangs is de heer *Heykamp* tot Jansenist bisschop van Deventer gekozen. Zich naar het oude gebruik regelende, schreef hij naar Rome, en volgens gewoonte heeft ook paus *Pius IX* hem en al degenen die tot zijne benoeming hebben medegewerkt, in den kerkban gedaan.

ENGELAND.

Londen, 29 September. De Alderman *Sydney* is tot Lord Maijor verkozen.

— *Londen*, 1 Oct. Een hevige brand is heden morgen in de uitgestrekte werkplaatsen der drukkerij van *Saville* en *Edwards*, n°. 4, Chardestreet in Covert-Garden uitgebroken. De verwoesting is groot, en men heeft de uiterste pogingen moeten aanwenden om het vuur meester te worden. De schade wordt berekend op 20000 tot 30000 p. st.

— *Londen*, 3 Oct. Vrijdag ll. des morgens ten 8 ure ging de vloot van den admiraal *Corry*, van Queenstown onder zeil. Ten 2 ure werden de volgende schepen geseind om zich van het eskader te scheiden en naar Portsmouth te zeilen, alwaar zij ook werkelijk zijn aangekomen, namelijk de *Queen* van 116 stukken, de *Agamemnon* van 91, de *Hogue* van 60 en de *Imperieuse* van 50 stukken, allen schroefstoomschepen en de stoomers *Vatoroni* van 16 en de *Vultur* van 8 stukken.

Het overige van dit eskader is kruisende gebleven en bestaat uit de volgende vaartnigen:

Zeilschepen. *Prince Regent* en *London*, ieder van 190 stukken.

Schroefstoomschepen. *Duke of Wellington* van 130, *St. Jean-d'Acre* van 104, *Arrogant* van 47, *Amphion* van 34, *Highfliger* van 21, *Disperate* van 6 stukken.

Stoomschepen. *Terrible* van 21 en *Sidon* van 22 stukken. De bestemming van dat eskader is onbekend.

BELGIE.

Bergen, 28 Sept. Heden is alhier in een zeer behoeftigen staat overleden, eene der laatste marketentsters

---

ook zijne financiële voordeelen hebben zal, voegde hij er met bijzondere beteekenis bij.

— Hoe goed zijt gij toch, mijn beste oudoom! riep de barones uit. Zeker zal ik wederkomen; maar eerst moet ge mij de eer van uw bezoek op mijne villa bij Charlottenburg schenken. Gij moet de Kersdagen, of in allen gevalle den Paaschtijd bij mij komen doorbrengen. Mijne beste vriendinnen, prinses Clementine en gravin ...hn, lieve tante, moeten ook van de partij zijn. En u, mijnheer Steinbeis, hoop ik met uwe lieve familie bij mij te zien.

Moritz boog zeer stijf en ernstig en bedankte voor de vriendelijkheid uitnoodiging.

Bordhelm was onmiskenbaar blijde toen zijne achternicht vertrokken was, en hoewel Moritz en Leontine niet over de afwezige spraken, hadden zij blijkbaar een lastig bedwang afgeschud, dat zij zich gedurende hare tegenwoordigheid noodzakelijk hadden moeten opleggen. Mevrouw Bordhelm was innig vergenoegd, praatte den geheelen dag van hare lieve nicht Julie, die haar eene fraaije broche tot gedachtenis had gelaten, en streelde zich met zalige droomen van de aanstaande Kers- of Paaschdagen.

Iets was er dat den huisheer onaangenaam had getroffen, namelijk dat de barones bij haar vertrek de dienstboden in huis geene fooijen had gegeven, en dit naar kon zijne vrouw met al hare redeneerkunst niet uit den weg ruimen. Hij noemde dit eene gemeene gierigheid, die zijne achternicht lang niet tot eer strekte.

Weken op weken verliepen, de Kersdagen waren nabij, en nog had men geen enkelen brief van de barones ontvangen, hoewel zij plegtig beloofd had hare lieve tante geregeld te schrijven. Mevrouw Bordhelm was hierover zeer uit haar humeur — tot grooten spijt van haren echtgenoot, die het meeste daaronder te lijden had en tegen wien zij gedurig klaagde

— Waarom schrijft gij dan niet zelve aan Julie, lieve vrouw? antwoordde hij eens toen zij weder over het wegblijven der verwachte brieven knorde. Dat is het eenvoudigste middel om de zaak op te helderen. Gij kunt haar dan met alle beleefdheid herinneren, dat gij hare uitnoodiging tegen Kermis niet vergeten hebt,

Inderdaad, lieve Peter, zeide mevrouw zigtbaar opgebeurd, die inval is zoo kwaad niet; hoewel ik niet zoo indringend zal zijn om zoo plomp van die uitnoodiging te spreken, als gij zoudt willen hebben.

Mevrouw Bordhelm was niet sterk in het corresponderen, en moest eerst den inhoud van eenen brief eenige dagen in haar hoofd bekoken, gelijk zij plagt te zeggen. Op eenen ochtend, weinige dagen daarna, toen Bordhelm onder het ontbijt de courant las, viel zijne aandacht op eene plaats, welke hij zijne vrouw terstond met den vinger aanwees, met de woorden:

— Nu verklaart zich het stilzwijgen van onze achternicht, lieve Aurelia. Hier staat het zwart op wit, dat prinses Clementine, na een lang gerekt bezoek bij de hertogin van Orleans, de vriendin harer jeugd, voor eenige dagen te Hamburg is aangekomen en met haar gevolg, waaronder de barones van Grimmenstein, naar Hamburg is doorgereisd. Mij dunkt gij moest haar nu toch schrijven, want het was slecht van haar, om te verzwijgen, dat zij van hier naar Parijs, die stad van ondeugd en verkwisting, wilde gaan. Als ik had kunnen vermoeden dat zij zoo weinig opregt voor ons was, dan zou ik wel gewacht hebben, om haar op die manier van dienst te zijn, — als

Hij brak plotseling af en verdiepte zich weder in de courant.

Zijne vrouw klonken echter zijne woorden te onaangenaam in de ooren, om er op te zwijgen.

— Ik begrijp zeer wel, zeide zij, dat de lieve Julie in het heerlijke Parijs en in zulk een voornamen kring als die der hertogin van Orleans, geen tijd heeft kunnen vinden om aan ons te schrijven. In mijne oogen is zij nu geheel geregtvaardigd.

(*Wordt vervolgd*).

van de Fransche republiek en het keizerrijk, genaamd *Catharina Hondez* (alias vrouw *la Roze*), oud 83 jaren en 7 maanden, weduwe van *Antonius Herou*, geboren te Fin, in het departement van de Seine en Oise, van 1792 tot 1814 fuselier bij het 108ste regiment. Zij waren in 1807 te Gowkro in Polen getrouwd; de moedige vrouw had alle veldtogten onder het keizerrijk medegemaakt, en redde bij den terugtogt van Moskou, op de brug van de Berisina, het leven van haren echtgenoot. Terwijl zij hem uit de rivier trok, waarin hij gestort was, werd zij door een geweerschot gewond.

Evenzoo redde zij in de straat der Kapucijnen alhier, het leven van een beerenleider, die met zijn woedend geworden beer worstelde, en zeker het onderspit gedolven zou hebben, indien die vrouw hem niet krachtdadig en moedig had bijgestaan

In 1814 in Frankrijk terug gekeerd, werd haar man en zij met een pensioen van 150 fr., dat zij ongelukkig echter nimmer hebben genoten, uit de dienst ontslagen.

Die oude, met zulk een zeldzamen moed bezielde veterane, zocht, in weerwil van haren hoogen ouderdom, nog den dagelijkschen kost te verdienen. door, in welk weder ook, kruiden te zoeken. Op den 13 dezer reikte de policie dezer stad haar nog een certificaat van onbesproken zedelijk gedrag uit. Heden morgen werd zij in hare kamer dood gevonden.

— Men schrijft van Lasne-Chapelle-Sant-Lambert, digt bij Waterloo, van 3 October.

Vijf personen in deze gemeente, een huisgezin uitmakende, zijn door het eten van paddestoelen, die zij in een met rapen bezaaid zanderig veld geplukt hadden, vergiftigd. Drie hunner zijn reeds onder de hevigste smarten bezweken en men vreest voor het leven der beide overigen.

Antwerpen, 6 October. Een groot gedeelte der bevolking van het dorp Pepailt, digt bij Leuze, omringde onlangs het gemeentehuis, waar een huwelijk gesloten werd zoo als men er weinig ziet. Weldra kwamen de bruiloftsgasten opdagen en men zag zes grijsaards, die gevoegelijk voor de grootouders der verloofden konden doorgaan, langzaam voorttreden. En toch waren het de verloofden, die enkel vergezeld van hunne getuigen, zich bij den ambtenaar van den burgerlijken stand aanmeldden; want als men het ondervolgende gelezen heeft zal men wel begrijpen, dat er wel geen sprake meer kon wezen van de ouderlijke toestemming.

De bruidegom telde 74, de bruid 67, de eerste getuige 70, de tweede en derde ieder 77, de vierde 80 jaren. Te zamen voor de zes bruiloftsgasten 445 jaren.

Na de plegtigheid begaven zich de jonggehuwden, altijd vergezeld van hunne jeugdige getuigen, naar hunne woning, en al de gegoeden van het dorp hebben zich gehaast hun een mandje met perziken te komen aanbieden, onder het toewenschen van een onbewolkt geluk en eene talrijke nakomelingschap.

FRANKRIJK.

Parijs, 4 Oct. Het bronzen standbeeld van den generaal *Bertrand* wordt thans voor de kolonnade van de Louvre ten toon gesteld. De generaal is in groot uniform, houdende in de linkerhand het testament des keizers en in de regter deszelfs degen, welke hij Frankrijk schijnt aan te bieden. Het beeld is geteekend: Rudde 1852.

— Onder de half officiëele dagbladen, drukt zich *la Presse* over den tegenwoordigen gang van zaken uit, als volgt:

De rol van Engeland en Frankrijk bepaalt zich:

Tot het beperken van het tooneel des oorlogs, dien zij als kampregters zullen bijwonen.

Tot het verzetten tegen het versterken en voeden van het Russische leger over zee.

Tot het zoo noodig door geweld beletten, in het minder dan ooit waarschijnlijk geval, dat de Russen over de Turken mogten zegevieren, dat de eerstgenoemden de Donau-linie en de Balkans overtrekken, en

Tot het bewaren van het Europeesch evenwigt, zoo als zulks bij de traktaten is vastgesteld.

De vriendschappelijkste betrekking heerscht niet alleen tusschen de Engelsche en Fransche gouvernementen, maar ook tusschen de kommandanten der beide eskaders. De admiraal *Hamelin*, ouder zijnde dan de admiraal *Dundas*, zoo heeft de laatste uit zich zelven den eersten aangeboden om onder zijne bevelen te dienen.

— *Parijs*, 5 Oct. De gouverneur-generaal van Algerie, de generaal *Randon*, is den 27 Sept. aan boord van de stoomboot *Pharamond* en vergezeld van zijn eersten adjudant, den kommandant *Renour*, die hem tot Marseille was te gemoet gegaan, te Algiers aangekomen.

— De dagbladen der Fransche wijn-departementen geven eenige inlichtingen omtrent den thans plaats hebbenden oogst. In de streek van Montpellier overtreffen de verwoestingen van de *Oidium* alles wat men deswege vooruitgezien heeft. De hevige zon, die onmiddelijk op den regen gevolgd is, heeft de druivenpitjes doen barsten. In de wijngaarden van Lunel en Frontignan verwacht men slechts eene zeer geringe opbrengst.

De Rhonestreek heeft minder geleden. Het klein aantal door de vorst, ziekte en hagel gespaarde wijngaarden, belooft ten minste veel wijn.

Op den regteroever van de Loire belooft de oogst eene goede gewone voortbrengst; op den linkeroever daarentegen veroorzaakt de *Oidium* gemiddeld de helft verlies.

Van de oevers van de Moesel berigt men, dat de ziekte er nimmer voorheen zoo uitgestrekt gewoed heeft.

— *Parijs*, 1 October. Er is hier steeds sprake van eene verandering in het ministerie. De heer *Achille Fould* zou den heer *Bineau* als minister van finantien vervangen; de heer *de Persigny* minister van staat en de heer *Frémy*, die thans de prefecturen inspecteert, minister van binnenlandsche zaken worden. Wat den heer *Bineau* betreft, deze zou, ter vervanging van den heer *d'Argout*, tot gouverneur der fransche bank worden benoemd.

— In deze hoofdstad bevinden zich 601 en in hare voorsteden 599 bakkers, dus te zamen 1200, voor ongeveer 1,500,000 monden.

— Men verzekert dat de kabinetten van Londen en Parijs, in allerijl kabinets-couriers naar St. Petersburg hebben gezonden, die overbrengers moeten zijn van gewigtige mededeelingen. Zij hebben in last om den meest mogelijken spoed te maken en men gelooft, dat zij den 6 October in de Russische hoofdstad zullen aankomen.

Parijs, 6 October. Men leest in den *Constitutionnel*:

Binnen weinige dagen zal de inwijding plaats hebben van eene voorloopige kapel voor de orthodoksche Grieksche godsdienst en het was op uitdrukkelijk verzoek van den Turkschen gezant te Parijs, dat het keizerlijk-gouvernement de magtiging daartoe voor alle Ottomanische onderdanen van dat geloof, verleend heeft.

De Christenen der Oostersche kerk, Moldaven, Wallachijers, Serviers en Bulgaren hebben zich ten spoedigste vereenigd om in de kosten te voorzien en een Griekschen priester bij die kapel aan te stellen. Z. E. *Vely Pachy* stelde er prijs op om zijn naam aan het hoofd der inschrijvingslijst te plaatsen en eene talrijke deputatie van Christenonderdanen van den Sultan heeft, in zijn persoon, het Turksche gouvernement bedankt voor de bescherming in deze omstandigheid verleend.

Op het oogenblik dat men het Turksche bestuur wil doen kennen als vijandig tegen alle Christenen, van welke eeredienst ook, moet men de handelwijze toejuichen van den Turkschen gezant te Parijs, die in deze omstandigheid niets anders is dan de getrouwe tolk van des Sultans verdraagzame gevoelens, ten opzigte zijner Christenonderdanen.

Wij wenschen van harte, dat de Turksche onderhoorigen van het Grieksche geloof, weldra, in stede van een voorloopig locaal, eene kerk zullen kunnen bouwen.

Parijs, 6 October. Men verwachtte heden morgen in den *Moniteur* het besluit omtrent het vertrek van een expeditionnair leger onder het bevel van den generaal *Canrobat*, doch tevens werd er opgemerkt, dat het gouvernement, indien het waar is dat het daartoe heeft besloten, zich wel wachten zal daaraan door dat dagblad openbaarheid te geven.

— Een op heden ontvangen brief, waarvan de inhoud in omloop is, zegt dat de keizer van Rusland, na zijne aankomst te Warschau, vorst *Paskiewitz* benoemd heeft tot opperbevelhebber van het bezettingsleger der vorstendommen in vervanging van prins *Coitschakoff*. Men verhaalt ook dat de Czaar met den koning van Pruissen te Berlijn was teruggekomen.

— In de laatste dagen heeft keizer *Napoleon* talrijke gehooren verleend aan de leden van het korps diplomatiek. Het schijnt dat Z. M. zich tegen over hen in bewoordingen heeft uitgelaten, die geen twijfel meer doen bestaan omtrent de krachtvolle houding, die Engeland en Frankrijk besloten hebben aan te nemen. Veel wordt er ook gesproken over de taal der Duitsche dagbladen, die als een bepaalde daadzaak berigten, dat er, sedert de bijeenkomst te Olmutz, eene innige vereeniging tusschen Rusland, Oostenrijk en Pruissen tot stand is gekomen.

DUITSCHLAND.

Berlijn, 2 October. Heden morgen te 1/2 6 ure is de koning, vergezeld van twee adjudanten, naar Warschau vertrokken.

— De senaat der vrije Hanzeestad Hamburg houdt zich thans bezig om hare constitutie te herzien. Naar men zegt hebben de gezanten van Pruissen en Oostenrijk gezamenlijk eene nota aan den president van den senaat ingediend, waarin die beide Gouvernementen dat ligchaam aansporen om de nieuwe constitutie in overeenstemming te brengen met de instellingen der Bondsvereeniging. De vraag is of de senaat zich wel aan die aansporing storen zal.

— *Breslau* 3 October. De koning van Pruissen is heden nacht, gaande naar Warschau, alhier doorgekomen. Hij stelde zich voor tot aan Ratibor den keizer van Oostenrijk te gemoet te komen, doch deze was hem voorgekomen en bevond zich reeds te Kosel. Van deze stad af hebben de beide vorsten hunne reis gezamenlijk vervolgd. Men zegt dat de Czaar zijne hooge gasten te Granisza, op de grenzen van Polen zou afwachten om hen naar Warschau te geleiden, alwaar de drie souvereinen maandagavond moeten aankomen. Men wil ook weten, dat de koning van Pruissen den 7den October te Berlijn zou terug komen, vergezeld door *Z. M. den keizer van Rusland?*

RUSLAND.

Tijdingen van St. Petersburg van 24 Sept. deelen mede, dat de Russische vloot in de Oostzee last had ontvangen om naar Kroonstadt terug te keeren en zich daar ter beschikking van het gouvernement gereed te houden.

— Verscheidene Engelsche dagbladen berigten, dat het Russische Donau-eskader, te Ismail vereenigd, last had gekregen om eene voorwaartsche beweging te maken en *Oemar Pacha* daarop aan alle kommandanten der op den regter domein-oever gelegene batterijen bevel had gegeven om op de Russische vaartuigen te vuren. Waarschijnlijk heeft deze daadzaak aanleiding gegeven tot het verspreide gerucht, dat de beide legers reeds handgemeen geweest waren.

SPANJE.

Madrid, 24 September. De *Gazette van Madrid* deelt mede, dat het staatkundig vraagstuk omtrent den maarschalk *Narvaez*, beslist is en hij vergunning heeft bekomen om in Spanje terug te keeren.

— Een koninklijk besluit ontheft den generaal *Cagnedo* van de betrekking van Gouverneur van Cuba en benoemt den generaal *Markies de la Pezuela* in deszelfs plaats. De generaal *Pavia, Markies van Novaliches*, vervangt den generaal *Urbestondo* als gouverneur der Philippijnsche eilanden.

— Men schrijft van *St. Jacques de Compostelle* in *Gallicië* het volgende:

De gansche stad is ten gevolge van een voorval, waarvan Spanje slechts zeldzame voorbeelden aanbiedt, in opschudding, namelijk door de vlugt eener geestelijke zuster uit haar klooster. De vlugtelinge behoort tot eene der eerste familiën in Gallicië en was non in het Karmeliter vrouwen klooster in deze stad; zij is slechts 22 jaren oud en schitterde, naar men zegt, zoo door hare schoonheid als talenten.

Zij ontvlugtte in den nacht van Dingsdag op Woensdag l.l. en wel op de volgende wijze:

Zij had eenige tafellakens en een groot aantal servetten te zamen genaaid, ineen gewrongen en er een soort touw van gemaakt, waarin zij eene menigte knoopen had gelegd. Langs die vreemdsoortige ladder is zij uit het venster harer cel, op de tweede verdieping van het klooster gelegen, tot op de straat neergedaald; onderneming, welke men wel als gewaagd en gevaa beschouwen kan voor eene jonge vrouw, slechts ge aan al de weelde en gemak en der hoogste maatsch pelijke standen.

De policie en gendarmerie vervolgen de jeugdige vl telinge maar men heeft alle redenen om te geloo dat het haar is mogen gelukken de haven van Coru te bereiken en van daar naar den vreemde te ontsnap

— De *Nacion* van Madrid zegt, dat het Spaansche g vernement de kwestie, betrekkelijk de Protestants begraafplaatsen in eenen zin heeft opgelost, die vo zeker den lof van alle weldenkenden verdient. kwestie, uit een godsdienstig oogpunt beschouwd, zoo verre op zijde stellende, zoo zou het ministerie alleen de noodige gronden voor de inrigting dier graafplaatsen hebben afgestaan, maar ook bepaald, het begraven der Protestanten met dezelfde openb heid en met hetzelfde geleide als dat der Katholij plaats kan hebben.

— De Spaansche staatkundige dagbladen van 1 O bevatten eene opgave der ministers, die in den tijd één jaar het staatsroer in handen gehad hebben. die belangwekkende lijst blijkt, dat Spanje gedure dat tijdperk heeft gehad: zes ministers van financi zes van buitenlandsche zaken, zeven van binnenlands zaken, vijf van justitie, zes van koophandel. vijf marine en zes van oorlog; te zamen een en twee ministers in twee en vijftig weken!!!

PORTUGAL.

Lissabon, 10 Sept. Tusschen Braga en deze hoo stad is dezer dagen eene diligence-dienst opgerigt. De onderneming, de eerste van dien aard in deze landstre veroorzaakte eene oproerige stemming onder de boe die tot dusverre eenigzins het monopolie bezaten den overvoer van alle reizigers, die geen eigen rij hadden. Toen dan ook eergisteren de eerste dilig de poorten van Braga verliet, sloten een groot aa boeren den weg af en wierpen met steenen naar ruiten der portieren, ten gevolge waarvan drie reizi (twee mannen en eene vrouw) gewond werden.

Den postillon, wien die opgewondenen een leelij poets wilden spelen, gelukte het te ontkomen, en keerde te voet naar Braga terug, om bijstand te vrag Een detachement infanterie rukte uit, en door desz tusschenkomst kon de diligence doorgaan. Vier en v tig aanvallers, meest allen lieden anders van onbesp ken gedrag, en die zoowel uit ijverzucht als uit tegen al wat nieuw is, zich in deze zaak gemengd h ben, zijn door de militairen opgevat en in de gevan nis overgebragt. Wat zullen de Portugesche boeren niet zeggen en doen, als zij een spoorwagen voo zien snorren?

ITALIE.

Rome, 23 Sept. De secretaris van staat *Antonelli* de generaal *Montreal*, ontvingen eergisteren het ber dat Civita-Vecchia in openbaren opstand was en zoodanig, dat de generaal, ofschoon die stad door geheel fransch regiment bezet is, het noodig achtte versterking derwaarts te zenden. Het gerucht had aldaar verspreid, dat het gouvernement voornemens de stad zijne vrijhaven te ontnemen, en dat was oorzaak van het oproer; doch op de verzekering den secretaris van staat, dat zulk een voornemen bestond, is alles weder rustig geworden.

— Heden heeft de paus de groote revue bijgewoo die door den generaal *d'Audré*, als belast met de spectie van het Fransche leger, over hetzelve gehou is. De paus, die de krijgskunde zeer goed verstaat, bij alle herfst-manoeuvres der Fransche troepen, die eene bijzondere toegenegenheid toedraagt, de groo belangstelling aan den dag.

— *Napels*, 1 Oct. Op heden heeft de koning besluit geteekend, waarbij magtiging wordt verleend het aanleggen van een spoorweg, op kosten van staat, van deze hoofdstad naar Briudes. Die magtig werd reeds sedert lang te gemoet gezien.

De weg wordt door het leger aangelegd. Hoofdo cieren zullen het werk besturen en de rails en het der benoodigd materieel zullen in 's lands ijzersmede te Portici vervaardigd worden.

Bovendien verzekert men, dat eene maatschapp waartoe de voornaamste Fransche kapitalisten behoo zich aangeboden heeft om dat werk ten uitvoer te br gen, doch dat het gouvernement er stellig voor is de staat de linie begint, en de officieren van het le den grondslag van het werk leggen.

— Voor rekening van den Heiligen stoel zijn Engeland twee ligte stoomvaartuigen voor de dienst den Beneden-Tiger aangekomen. De kapitein, die overvoerde is aan de gevolgen van het overmatig bruik van sterken drank te Civita-Vecchia overled Men wilde zeggen, dat hij aan de Cholera was bez ken, doch de generaal *Allonveau de Montreal* heeft d de Fransche militaire geneesheeren eene lijkschouwi doen houden, waardoor men de ware oorzaak van overlijden van dien kapitein te weten is gekomen.

— Even als in 1849 heerscht de landziekte onder Fransche troepen. Echter, hoezeer er vele zieken zij doen zich weinig sterfgevallen voor en niets wordt onachtzaamd, om de gezondheid van het leger te vorderen.

— *Turin*, 28 September. Het geschil te Smirna t schen den kapitein van de Sardinische korvet *Aur* en dien van een Oostenrijksch fregat, wegens het salu der Piemontesche vlag ontstaan, schijnt hatelijker weest te zijn dan men wel verhaald had. Volgens brief van Smirna zou de Oostenrijksche kapitein bij weigeren om de driekleurige vlag te hijschen, de delijkste uitdrukkingen gebezigd hebben. De Sardinisc kapitein zou den Oostenrijker uitgedaagd hebben aan wal hun geschil te beslechten.

— *Turin*, 30 September. De graaf *Appory*, Oost rijksch gezant bij het hof van Turin, is eergisteren onbepaald verlof vertrokken. De Oostenrijksche leg wordt door den zaakgelastigde, graaf *Paas*, bestuur

— Het dagblad *Parlemento* zegt, dat de paus bij in de Sardinische staten reeds ontvangene breve, de schaffing van sommige feestdagen, die aldaar buiten Zondagen gevierd werden, toegestaan heeft.

— De paus heeft den 22 September eene groote revu bijgewoond, welke de generaal *André* over de Fransch troepen te Rome gehouden heeft.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 7 December 1853, No. 97.

TURKIJE.

Men heeft thans langs den gewonen weg berigten uit Konstantinopel ontvangen van 22 Sept. Zij bevestigen dat men eerst den 21sten het officieele berigt van de verwerping der wijzigingen aldaar heeft ontvangen. De divan had daarop denzelfden avond eene groote vergadering gehouden, doch er was den 22sten nog niets uitgelekt van hetgeen daar was besloten. Meer dan ooit waren oorlogzuchtige geruchten in omloop en men verzekerde, dat de Ulemas, 700 à 800 in getal, eene nieuwe manifestatie voorbereidden. Ten slotte behelzen deze berigten nog, dat de sultan zelf de gezanten verzocht heeft, om de geheele gecombineerde vloot in den Bosphorus te ontbieden, dat er bestendig aan eene hervorming van het ministerie in den geest van de vredespartij gearbeid wordt, maar dat een zoodanig ministerie, al kwam het tot stand, waarschijnlijk aan de openbare meening, die voor oorlog is, geen weerstand zou kunnen bieden.

— Het *Athenaeum* geeft een verslag van eene merkwaardige reis naar het graf van den profeet *Ezechiel.* Den 4 Mei 1848 arriveerde de reiziger *M. Lynch* te Kiffel, en vroeg onmiddelijk na zijne aankomst aldaar verlof tot het bezoeken van het graf des profeets. Het hoofd der stammen, die deze landstreek bewonen, geleidde den reiziger naar eene groote zaal, die op pilaren rust. In het midden dier zaal bevond zich eene groote kist, waarin de vijf boeken van *Mozes,* op eene enkele rol geschreven, gesloten waren; terwijl op eenigen afstand daarvan eene plek afgesloten was, waar zich het graf van *Ezechiel* bevond. De kist is van hout en bekleed met Perzische stof. De koepel van dit gebouw is verguld en blijft steeds verlicht door een groot aantal lichten, die nimmer uitgaan. In een kleinen hoek, waar slechts eene enkele lamp brandt, bevinden zich de drie graven der Israëliten, die den profeet overal vergezelden.

— Uit particuliere berigten uit Konstantinopel, dd. 18 September, blijkt, dat de Turksche fregatten *Taif* en *Rachid* in de haven dier stad waren aangekomen. Zij kwamen van Varna en waren vergezeld van de schepen, die de Egyptische troepen overbragten.

Eene oorlogsbrik van Tunis was insgelijks in die haven aangekomen. Aan boord derzelve bevond zich een gezant van den beij van Tunis, die met eene bijzondere zending bij den sultan belast was.

— Volgens de Konstantinopolitaansche Courant zouden de Grieken met ongeduld het oogenblik eener vredebreuk tusschen Rusland en Turkije verbeiden, om de bevolking van Thessalie en Epyrie in opstand te doen komen, zijnde in die provinciën reeds sedert geruimen tijd eenige zendelingen bezig om de geesten op te ruijen, ten einde ze aan het Grieksche koningrijk te hechten.

— Van Malta wordt onder 20 September berigt, dat de Porte aldaar handelschepen doet inhuren, die zich naar Tunis zullen moeten begeven om van daar de 12000 man keurtroepen, door den Bei ter beschikking van den Sultan gesteld, naar Konstantinopel over te voeren. Twee oorlogsstoomfregatten, de *Shaaki-Shadi,* behoorende tot de Egyptische en de *Medijdié* van de Turksche vloot, zullen het konvooi begeleiden.

— Particuliere tijdingen van de Donau-oevers van 9 Sept. deelen mede, dat de Russen, die Bucharest tot op den 25 Augustus niet verlaten hadden, twee verkenningen hadden gedaan, de eene naar den kant van Kalifat, eene kleine versterkte plaats in Wallachije op den linkeroever van den Donau gelegen, tegenover Weddin en de andere tot Giourgevo, mede op dien oeverkant, tegenover Rustchuck. Die stad is van krijgskundig belang, uithoofde van het fort dat haar verdedigt, en gelegen is op een klein eiland in den Donau, waardoor het dien stroom te dier plaatse geheel beheerscht. Men kan nog niet over de plannen der Russen oordeelen, maar, naar hunne geniewerken, schijnen zij van Giourgevo een der middelpunten hunner bewegingen in het zuiden van Wallachije te willen maken.

Van hunnen kant gaan de Turken voort met eene bewonderenswaardige veerkracht hunne verdedigingsmiddelen te ontwikkelen. Van Warna tot Nicomedie, worden alle aantastbare punten op den regteroever van den Donau versterkt, met geschut bezet, en is de doortogt van Soumondji onneembaar. De artillerie, onder het bevel van Europesche officieren en onderofficieren geplaatst, wordt goed bediend. *Oemar Pacha* bevindt zich te Warna en legt een grenzenloozen ijver aan den dag, waarin hij door de korpshoofden trouw wordt bijgestaan. Alles toont aan, dat, indien de Russen den Donau en den Balkan willen overtrekken, zij met de grootste moeijelijkheden te kampen zullen hebben.

— *Smirna,* 23 Sept. Heden vertrekt *Costa,* de Hongaarsche uitgewekene, aan boord van het Amerikaansche schip *Minosa,* naar de Vereenigde Staten. Zijn vertrek schijnt met toestemming der beide in de zaak belang hebbende partijen, Oostenrijk en Noord-Amerika, plaats te hebben, en in zoo verre kan zij, ten minste wat *Costa* betreft, als geëindigd beschouwd worden. De Noord-Amerikaansche zaakgelastigde, de heer *Brown,* was den 21 te Smirna, om de eindbeslissing der zaak bij te wonen.

BRAZILIE.

In een brief van Rio Janeiro van 11 Julij, worden belangrijke bijzonderheden medegedeeld omtrent de koffijteelt in Brazilie. Het is eerst veertig jaren geleden dat de eerste geregelde koffijplantaadje is aangelegd en wel door een Belg, *Moke* genaamd, die de koffijkultuur tot een hoogen graad van volmaaktheid gedreven heeft. Die plantaadje bestaat nog in den omtrek van Rio en wordt door zijn zoon met den gunstigsten uitslag onderhouden. Sedert de heer *Moke* begonnen is heeft de koffijkultuur zich uitermate ontwikkeld: Brazilie voert thans jaarlijks twee millioen balen koffij uit.

De beste plantaadjes worden door vreemdelingen, zoo als Engelschen, Franschen en Belgen beheerd en zij bevonden zich in veel beteren toestand dan die der landzaten.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Novemb. 27	Engelsch	James Fihius	J. Rositte	Singapore	6 Nov.	Adelaide
Decemb. 1	»	Alisson	A. Marshall	»	20 »	Falmouth
» . —	Amerikaansch	Flying Childers	J. D. White	Whampoa	10 »	London
» . —	»	Lamar	W. H. Green	»	7 »	Callao
» . 2	Hamburgsch	Mathilda	B. D. Ercken	Hamburg	10 Aug.	Singapore
» . —	Nederlandsch	Anna Maria Henriette	R. F. Zeijlstra	Amsterdam	9 »	Batavia
» . 5	Engelsch	Allandale	W. Dewson	Batavia	3 Dec.	Sydney

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Decemb. 4	Nederlandsch	Nederland en Oranje	van der Plas	Adelaide	3 Nov.	B. Kopersmit en co.
» . —	Nederl. Indisch	Fatul Barie	Sech Osman	Singapore	15 »	D. N. Buys en co.
» . —	» »	Kim Tekting	Kwee Tjong Sing	Cheribon	30 »	»
» . —	» »	Fiedha Rachman	Sech Belfagie	Indramayoe	1 Dec.	Coulster.
» . —	Nederlandsch	Reijerwaard	Wierrike	Hartlepool		B. Kopersmit en co.
» . —	»	Willem Barends	Landsaat	Menado		»
» . 5	»	Lodewijk Anthonie	de Wijn	Sydney		»
» . —	Engelsch	Fair Barbadian	Taylor	Macasser		Maclaine, Watson en co.
» . —	Nederlandsch	Mary Goddard	Koens	Melbourn		de Weerdt Ruyl en co.
» . 6	»	Jan van Brakel				van Ommeren. Rueb & Co.
» . —	»	Bezoekie	A. Schaap	Rotterdam		Reynst en Vinju
» . —	Nederl. Indisch	Tartar	Siempie	Pekalongan		

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Decemb. 4	Nederlandsch	Menado	Schaap	Tjilatjap
» . —	»	Stad Nymegen	Mellink	Samarang
» . —	»	Julie Claire	H. de Wijn	Pekalongan
» . —	Nederl. Indisch	Batavia	Tan Ingiok	»
» . —	» »	Mercurius	Walter	Balie
» . —	» »	Salma	Said Alhabassij	Soerabaya
» . 5	» »	Jadoel Wadoet	Said Asegaf	Padang
» . 6	Nederlandsch	Henriette Klassina	Hagen	Samarang.
» . —	Fransch	Asie	L. Marchant	Nantes
» . —	Nederl. Indisch	Marzoek	Said Sahat	Cheribon
» . —	» »	stooms. Tjitarum		
» . 7	Zweedsch	Gottland	Fahraus	Nederland.
» . —	Nederlandsch	Vijf Gebroeders	P. Dekker	Tagal
» . —	»	Reijerwaard	Wierrikke	Soerabaya

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Aldebaran	Meyboom		Tiedeman en van der Burg.
»	Lucia Maria *	Erftingh	Nederland	»
»	Cortgene	Scott	Cheribon	Reynst en Vinju
»	Mentor	Zeylstra	Soerabaya	E. Moormann & co.
»	Jeannette *	Visser	Rotterdam	B. Kopersmit en co.
»	Catharina Maria	Gortmans		»
»	Bosphorus *	Kruisinga	Nederland	»
»	Nederland & Oranje	van der Plas		»
»	Lodewijk Anthonie	de Wijn		»
»	Willem Barends	Landsaat		»
»	Mary Goddard	Koens		de Weerdt, Ruyl en co.
»	Clara Anna Maria	Stapel	Tjilatjap	B. Sanier, Suermondt en co.
»	Australie	Tange	Soerabaya	van Ommeren, Rueb en co.
»	Alblasserdam	Post	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	Christina Agatha	Lop	Samarang en Soerabaya	»
»	Ottolina	Prange		»
»	Derkina Titia	van Zijp	Samarang	Kreglinger Dummler en
»	Hendrina	van Marion		Jacomettie en Landberg
Nederl. Indisch	stooms. Banda	Schmidt	Samarang en Soerabaya	B. Kopersmit en co.
» »	stooms. Macassar	Chevalier	Padang en Bencoelen	»
» »	Almansoor Sarie	Mocht Said	Bandjarmassing en Samarang	D. N. Buys en co.
» »	Atiat Ulbarie	Sech Abdulrahim		»
» »	Arief Banjermaas	Mohamad Ariep		»
» »	Atiat Ulmaula	Baosier	Soerabaya	»
» »	Fathool Bahrie	Sech Osman		»
» »	Kim Teksin	Kwee Tjoenseng	Palembang	»
» »	Djoharie	Mocht. Assiek	Pamanoekan	Coulster
» »	Fathool Hair	Sech Olegie	Cheribon en Samarang	»
» »	Almansoor			»
» »	Tadjil Moeloet	Sech Habies	Indramayoe	
» »	Blora	Holtz	»	
» »	Walvisch	Said Alhadiet		
» »	Tjay Goan	Sech Aulagie	Cheribon en Soerabaya	
» »	Goanlie	Lim Tiouw hong		
» »	Fidha Rachman	Sech Belfagie		
» »	Tartar	Sim Pie		
Engelsch	Derwent	Sardine	Samarang	Hunter, Houghton & Co.
»	Rowallan	Botton	Londen	Maclaine, Watson en co.
»	Fair Barbadian	Taylor	Singapore	»
Amerikaansch	Cecilia	Hjarne	Rotterdam	Pitcairn, Syme en co.
Belgiesch	Julie	L. Meyer	Antwerpen	Busing, Schöder en co.
Deensch	Johannes	Heldt		Bahre, en Kinder

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Makasser:* de heeren *Darling en familie. — Bloemwaanders. — Dorrepaal. — Egberts. — Kroese en Galz.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Rotterdam:* de heeren *J. T. Hofland. — E. C. Hofland en familie.*

Met het Eng. schip *Allandale:* de heer *C. M. Satoor.*

Met het Ned. schip *Menado:* de heer *E. L. A. G. van der Smissen.*

Met het N. I. schip *Mercurius:* de heer *W. Morgan.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Bantam per ned. schid *Factorij* kapt. Jansen. agt. Jacomettie, en Landberg.

382 schuitj. tin. 80 pic. rotting. 5000 do. koffij. *Order.*

Van Indramayoe per ned. schip *Lucia Maria* kapt. Erftingh agt. Tiedeman en van der Burg.

$9384^{73}/_{100}$ pic. rijst. 1 kt. sp. matten 200 ps. 10 pic. padie. *Agent.*

Van Biliton per ned. schip *Clara Anna Maria* kapt. Stapert agt. B. Sanier, Suermondt en co.

$180^{08}/_{100}$ pic. tin. *Reijnst en Vinju.*
100 ks. gember. 14 water ketels. *Agenten.*

Van Padang per zweed. schip *Gottland* kapt. Fahralus agt. E. Moormann en co.

53 pic. rotting. 20/4 led. vaten. $120^{92}/_{100}$ pic. zwt. peper. $142^{70}/_{100}$ do. cassia. 4841 do. koffij. *Order.*

Van Cheribon per ned. ind. bark *Atiat Tulbarie* gez, Sech abd. Rechiem bin Osman Bahasoan.

$4090^{60}/_{120}$ pic. suiker. 1 kt. divers. *Paine Stricker en co.*

Van Cheribon per ned. ind. bark *Atiat Almaula* gez. Sech sahan bin said Baoesier.

$2742^{71}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
1 kt. arab goederen. 1 do. do. boeken. 3 corg. slendangs. 6 pic. rijs 3 pakj. gouddraad. *de Gezagv.*

Van Indramaijoe per ned. ind. brik *Fidha Rachman* gez. Sech abd. Rachman Bilfagie.

2184 pic. rijst. *v. Elk en v. d. Plas.*

Van Muntok per ned. ind. bark *Arieb Bandjermaas* gez. Mochamat Ariep.

$3^{70}/_{100}$ pic. was. *de Gezagv.*

Van Singapore per ned. ind. bark *Fathool Barie* gez. Sech said bin Osman.

6000 sp. matten. 3 vaten ghie. 5 kalb. roozen water. *de Gezagv.*

Uitvoer.

Naar Nederland per zweedsch. schip *Cecilia* kapt. B. Hjarne.

121 pic. rotting. 8032 do. suiker. 200 rijst. *B. Sanier Suermondt en co.*

Naar Nederland via Pecalongan per ned. schip *Julie Claire* kapt. de Wijn agt. Haager, en Schuurman.

2000 pic. koffij. 250 do. tin. 70 do. rotting. *N. H. M.*
2 vaten booren. *Radijs.*
1 spoorwagen. 1 pic. tin. 1 kt. glas ruiten. 100 staven ijzer. 1 pak boeken. *Factorij.*
15 vatj. boter. 6 ps. vleesch. 15 hammen. 10 saucijs de Bol. 6 fl. haring 6 do. ansjovisch. 4 blik koek. 10 keld. genever, 1 doz. chocolaad. 5 kn. bier. 4 do. zuuren. 1 do. vruchten. *v. Kleef.*
100 vatj. boter. *de Agenten.*
2 suikerpannen. *van Ommeren Rucb en co.*

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip *Menado* kapt. P. A. Schaap

674 schuitj. tin. 120 pic. rotting. 2000 do. koffij. 25 kn. madapoll. 18 do. ruwe katoenen. *N. H. M.*
5 pic. spijkers. *Jacomettie en Landberg.*
1 reis wagen. *De Vlugt.*
2 vaten bier. 1 kt. schrijf behoeften. 1 do. sigaren. 20 do. eau-de-cologne. *John Pryce en co.*
1 kist. boeken en oud zilverwerk. 2 do. wijn. *Reijnst en Vinju.*
10 ks. cognac. 2 oxh. wijn. 1 do. azijn. 1 vt. koolteer. 4 kn. banket 30 keld. genever. *Vaupel en co.*
1 bad kuip. 1 vt. azijn. 4 ks. provis. 3 roll. rott. matten. *Tiedeman en v. d. Burg.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.